

8 грудня 2004 року № 2222-IV визнано таким, що не відповідає Конституції України у зв'язку з порушенням процедури його розгляду та прийняття.

У зв'язку з зазначеним виникла нагальна потреба приведення нормативно-правових актів і, зокрема, Регламенту Верховної Ради України, у відповідність до Конституції України від 28 червня 1996 року (далі – Конституція України).

Внесеним законопроектом пропонуються зміни до статей Регламенту Верховної Ради України: 1, 3, 7, 11, 16, 20, 23, 25, 32, 46, 59, 60, 78, 81, 82, 83, 89, 99, 137, 138, 139, 161, 162, 170, 187, 198, 222, 223, 229, 230, 231, 232; доповнити Регламент Верховної Ради України новою статтею 59¹; виключити статті 137, 206, глави 12 та 13, а главу 33 викласти в новій редакції.

Комісія погодилась з запропонованими змінами і вважає за доцільне зазначити, зокрема, таке.

У другому реченні частини третьої статті 81 Регламенту Верховної Ради України пропонується виключити слова "перші заступники, заступники голів комітетів, секретарі". Ці зміни обумовлені нормами частини першої статті 89 Конституції України, відповідно до яких Верховна Рада України затверджує перелік комітетів Верховної Ради України, обирає голів цих комітетів, на відміну від норм тієї ж частини тієї ж статті Конституції України в редакції Закону України № 2222-IV від 8 грудня 2004 року, де разом з головами комітетів обиралися також і їх перші заступники, заступники та секретарі цих комітетів.

За цієї ж причини внесені зміни і до статті 83 Регламенту Верховної Ради України щодо відкликання голови комітету, першого заступника, заступника голови комітету та секретаря комітету, яку викладено в новій редакції, виключивши з неї норми, які стосуються перших заступників, заступників та секретарів комітетів.

Враховуючи те, що відповідно до частини першої статті 93 Конституції України право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить Президентові України, народним депутатам України, Кабінету Міністрів України і Національному банку України, відповідні зміни внесені у частину першу статті 89 Регламенту Верховної Ради України, додавши в ній слова "і Національному банку України".

Згідно з вимогами частини четвертої статті 94 Конституції України якщо під час повторного розгляду закон буде знову прийнятий Верховною Радою України не менш як двома третинами від її конституційного складу, Президент України зобов'язаний його підписати та офіційно оприлюднити протягом десяти днів. У відповідності до цієї норми у поданому законопроекті пропонується виключити з Регламенту Верховної Ради України статтю 137, відповідно до якої було передбачено у разі якщо Президент України не підписав закон, прийнятий Верховною Радою України під час повторного розгляду не менш як двома третинами голосів народних депутатів України від її конституційного складу, Голова Верховної Ради

України невідкладно офіційно оприлюднює такий закон і опубліковує його за своїм підписом.

Оскільки Конституція України не передбачає певних прав для Голови Верховної Ради України, як це було унормовано в Конституції України в редакції Закону України № 2222-IV від 8 грудня 2004 року, і зокрема, виконання повноважень Президента України у разі його дострокового припинення повноважень в силу певних причин, визначених Конституцією України, до обрання і вступу на пост нового Президента України, тому цілком логічно є запропоновані зміни до частини шостої статті 170 та до частини восьмої статті 187 Регламенту Верховної Ради України, які передбачають виконання обов'язків Президента України за певних обставин Прем'єр-міністром України.

Слід зазначити, що Конституція України не містить положень, які б визначали статус, права і обов'язки коаліції і опозиції, так як і не містить самих цих визначень. Тому, відповідно пропонується виключити глави 12 і 13 Регламенту Верховної Ради України (статті 61-72), які визначають порядок утворення, організацію діяльності, права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України і парламентської опозиції.

Натомість пропонується доповнити Регламент Верховної Ради України новою статтею 59¹ та викласти в новій редакції статтю 60, де передбачатиметься можливість позафракційних народних депутатів України об'єднуватись у депутатські групи, які за певних обставин набуватимуть прав депутатської фракції, порядок реєстрації депутатських фракцій і депутатських груп, алгоритм вступу і виходу народних депутатів України із зареєстрованих депутатських фракцій і депутатських груп.

Також змінюється і порядок призначення на посади, звільнення з посад, припинення повноважень Кабінету Міністрів України, надання згоди на призначення чи звільнення з посад посадових осіб, висловлення недовіри Генеральному прокуророві України у випадках, передбачених Конституцією України. Тому, змін потребує відповідна глава 33 Регламенту Верховної Ради України. Адже, за Конституцією України подання на призначення Прем'єр-міністра України подається до Верховної Ради України Президентом України особисто, без участі коаліції депутатських фракцій.

Згідно з вимогами частини третьої статті 114 Конституції України персональний склад Кабінету Міністрів України призначається Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України, отже стаття 206 Регламенту Верховної Ради України, де передбачався порядок призначення на посади членів Кабінету Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України, має бути виключена.

У статті 212 Регламенту Верховна Ради України змінюється процедура розгляду кандидатур на посади Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України, оскільки тепер таке подання до Верховної Ради України вносить Президент України щодо надання згоди на призначення запропонованих ним кандидатів на посади та звільнення їх з

посад, на відміну від раніше визначеної вимоги внесення такого подання Прем'єр-міністром України. Подання представляє уповноважена Президентом України особа (пункт 24 частини першої статті 85 Конституції України).

Президент України, відповідно до пункту 11 частини першої статті 106 Конституції України призначає, за згодою Верховної Ради України, на посаду Генерального прокурора України, проте для звільнення його з посади згода Верховної Ради України не вимагається, як це було зазначено в Конституції України в редакції Закону України № 2222-IV від 8 грудня 2004 року. Тому, внесені відповідні зміни до статті 213 Регламенту Верховної Ради України.

Також, у зв'язку з вищезазначеними змінами у чинному законодавстві змінюється порядок розгляду питань про обрання суддів Верховною Радою України безстроково, оскільки, згідно з Законом України "Про судоустрій і статус суддів", подання про обрання суддів безстроково вноситься до Верховної Ради Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, а не Головою Верховного Суду України щодо судді загального суду, головою відповідного вищого спеціалізованого суду - щодо судді відповідного спеціалізованого суду (стаття 215 Регламенту Верховної Ради України), отже, відповідно, спрощується і звужується процедура розгляду відповідних подань, оскільки питання про обрання кандидата на посаду судді безстроково та про звільнення судді, обраного безстроково, розглядаються на пленарному засіданні Верховної Ради без висновку комітетів Верховної Ради та будь-яких перевірок.

Отже, розглянувши запропоновані зміни до Регламенту Верховної Ради України Комісія дійшла висновку, що в цілому вони заслуговують на увагу і сприятимуть ефективній роботі законодавчого органу, оскільки Регламент Верховної Ради України має діяти у відповідності до норм чинної Конституції України.

Враховуючи вищевикладене, Комісія ухвалила висновок та, керуючись частиною другою статті 93 Регламенту Верховної Ради України, прийняла рішення рекомендувати Верховній Раді України включити проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Регламент Верховної Ради України", внесений народними депутатами України Литвином В.М., Мартинюком А.І. (реєстр. № 7199 від 07.10.2010), до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України шостого скликання, розглянути його та, відповідно до частин першої і другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, прийняти за основу і в цілому.

Доповідачем з зазначеного питання визначити Голову Комісії.

Голова Комісії

А.І.МАРТИНЮК